

ФОРМУВАННЯ ТА ПОДАННЯ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ

Завершальний етап обробки обліково-аналітичної інформації полягає у формуванні звітності, яка являє собою систему взаємопов'язаних показників, що характеризують умови та результати фінансово-господарської діяльності підприємства або його складових елементів (напрямів бізнесу, проектів, структурних підрозділів, працівників і т.д.) за певний проміжок часу. Проте в сучасних бухгалтерських програмних продуктах під час формування та подання звітності залишається ряд недоліків. Основний з них полягає в тому, що традиційна фінансова та управлінська звітність не здатна повністю забезпечити інформаційні потреби усіх зацікавлених користувачів унаслідок її складності, незрозумілості, недоступності тощо.

Вирішення окреслених проблем, пов'язаних із формуванням і поданням звітності, на нашу думку, можливе завдяки використанню на підприємствах Інтернет-технологій. На сьогодні все більшої популярності серед набуває глобальна електронна мережа, внаслідок чого постійно зростає кількість як домашніх Інтернет-користувачів, так і корпоративних. Надання доступу до звітів торговельних закладів через мережу Інтернет дає змогу вирішити проблеми, пов'язані з інформаційною перевантаженістю об'єднаної звітності, а також розподілом інформації між різними групами користувачів.

Завдяки здатності технології гіпертексту до фільтрації, стискання та розгортання облікових даних, гнучкості форми й порядку розміщення звітної інформації будь-якому користувачеві в ієрархії управління підприємства інтегрований звітний документ можна подати у формі, яка містить лише ту інформацію, яка дозволена для перегляду та оптимально необхідна для конкретної особи.

Гнучкість у процесі формування електронного звітного документа, побудованого за технологією гіпертексту, частково вирішує проблему уніфікації та гармонізації облікових систем. Можливість відображення на основі єдиної обліково-аналітичної інформації різних варіацій звітного документа дає змогу іноземному користувачеві показувати фінансову звітність у найбільш зручній для нього формі відповідно до національних стандартів ведення обліку тієї країни, громадянином якої і є користувач. Кожен користувач має змогу самостійно вибрати в Інтернеті зручну для нього форму відображення фінансової звітності підприємства як сукупності певних рядків та послідовності їх розміщення у звітному документі.

Формування гіпертекстової звітності передбачає значну деталізацію (розгортання даних) у бажаних аналітичних розрізах та узагальнення (згортання даних) в групах, розділах для надання тексту структурованості з можливістю поступової деталізації звітних показників або узагальнення певних даних. У такій звітності можливо відображати аналітичні показники разом з використаними для їх розрахунку обліковими даними в одному документі, що сприятиме більш глибокому розумінню смислового зв'язку в системі обліку й аналізу. Окрім цифрового матеріалу електронна звітність може містити текстові пояснення, візуальні блоки даних та інтерактивні методи взаємодії через елементи електронного діалогу з відповідними фахівцями.

Після отримання доступу до звітної інформації користувачеві буде надана можливість вибору: починати роботу із звітністю чи первинними документами. Якщо

обрано перший варіант, то розпочинається ознайомлення з фінансовою звітністю, що передбачає її деталізацію у бажаних розрізах. Обрання роботи з первинними документами передбачає поступове узагальнення первинних даних до бажаних показників діяльності підприємства. Необхідно звернути увагу на те, що черговість відображення обліково-аналітичної інформації на підприємствах може бути довільною. Іншими словами, технологія гіпертексту забезпечує вільний перехід між пов'язаними частинами інформації без потреби дотримання певної регламентованої послідовності. Наприклад, від первинного документа можна одразу переходити до фінансового аналізу або у звітності поточного звітного періоду проглядати дані за минулі роки тощо.

Запропонований порядок деталізації показників звітності дає змогу проглядати облікову інформацію окремо як про основне підприємство, так і про можливі дочірні підприємства, що звичайні звіти не дають в повному обсязі. Одночасно можна відображати, порівнювати, аналізувати склад показників звітності материнського й дочірніх підприємств як до моменту консолідації, так і після неї в одному звітному документі.

У свою чергу порівняння аналогічних економічних показників за звітний та минулі періоди сприяє прогнозуванню перспективного розвитку діяльності підприємств, що дає змогу передбачити наслідки управлінських рішень до моменту їх ухвалення.

Можливість прийняття своєчасних управлінських рішень безпосередньо пов'язана із періодичністю подачі обліково-аналітичної інформації відповідним користувачам. Як відомо, мінімальним терміном, за який можна сформувавши фінансову звітність, є місяць. На більшості підприємствах управлінська звітність також формується щомісячно. Вибір такої періодичності подання перш за все управлінської звітності не забезпечить необхідної обліково-аналітичної інформації для оперативного управління торгівельної мережею.

Необхідно зауважити, що із застосуванням сучасних технологій обробки інформації звітність доцільно формувати за бажанням користувачів у зручний для них час за будь-який необхідний період. Автоматизовано можна виводити облікову інформацію щоденно та щогодинно. А технологія гіпертексту дає змогу деталізувати показники звітності за критеріями часу, тобто від кількох років до окремих годин функціонування закладів торгівлі, і навпаки. Таким чином, в умовах автоматизації обліку підприємств торгівлі звітні документи втрачають свою регламентовану прив'язаність у часі, що особливо корисно для управлінської звітності, орієнтованої на оперативність та терміновість надання обліково-аналітичної інформації менеджерам.

Отже, формування та подання звітності через мережу Інтернет забезпечить налагодження ефективної комунікації з правниками, які знаходяться за межами підприємства, з державними органами контролю й статистики для звітування про торговельну діяльність, з потенційними інвесторами та іншими користувачами, які мають труднощі у сприйнятті та розумінні звітних показників діяльності та знаходяться на значній територіальній віддаленості від торговельного підприємства.